

Κυριακή Σπανού

Θεωρία

Επικοινωνιακή Προσέγγιση

Η παρακάτω διδακτική πρόταση βασίζεται στην *Επικοινωνιακή Προσέγγιση*, η οποία δίνει έμφαση στην κατάλληλη χρήση της γλώσσας προκειμένου να επιτευχθεί αποτελεσματικότερη επικοινωνία. Προκειμένου να επιτευχθεί ο επικοινωνιακός στόχος της διδασκαλίας, οι μαθητές εργάζονται σε ζευγάρια ή ομάδες και αναφέρουν συχνά στον καθηγητή και στην υπόλοιπη τάξη τα αποτελέσματα της εργασίας τους. Η εκμάθηση του γραμματικού φαινομένου προκύπτει αβίαστα καθώς εξελίσσεται η δραστηριότητα και δεν τίθεται ως στόχος από την αρχή του μαθήματος.

Διαθεματική προσέγγιση

Η διαθεματική προσέγγιση στην ξένη/δεύτερη γλώσσα έχει στόχο τη διδασκαλία της γλώσσας μέσα από διάφορες θεματικές ενότητες. Στη διαθεματική προσέγγιση η διδασκαλία είναι πιο σφαιρική, καθώς το κάθε διδακτικό αντικείμενο δε διδάσκεται μεμονωμένα αλλά σε συνδυασμό με άλλα αντικείμενα. Για παράδειγμα, μέσα από το μάθημα της ξένης γλώσσας οι μαθητές μπορούν να διδαχθούν μουσική, ιστορία, γεωγραφία, κτλ., εφόσον επιλεγούν κατάλληλες δραστηριότητες, κείμενα και εποπτικό υλικό. Η μέθοδος ευνοεί την εκμάθηση μέσω project, όπου οι μαθητές μπορούν να εργαστούν σε ομάδες προκειμένου να ολοκληρώσουν κάποια εργασία.

«Εκμάθηση Βασισμένη σε Δραστηριότητες» (Task-Based Learning)

Η διδασκαλία δεν ξεκινά με την παρουσίαση γραμματικών κανόνων, αλλά με δραστηριότητες μέσα από τις οποίες οι μαθητές ανακαλούν προϋπάρχουσα γνώση, και, μέσα από κατάλληλες δραστηριότητες και σε συνεργασία με τους συμμαθητές τους, καθοδηγούνται στη χρήση των κατάλληλων γλωσσικών τύπων. Η τεχνική αυτή βασίζεται στη μέθοδο που ονομάζεται «Εκμάθηση Βασισμένη σε Δραστηριότητες» (Task-based Learning), σύμφωνα με την οποία η διδακτική πράξη ξεκινά από την παραγωγή κατά την οποία οι μαθητές αντιμετωπίζουν την ανάγκη να μάθουν κάποια νέα δομή της γλώσσας προκειμένου να ανταποκριθούν στο καθήκον που τους ανέθεσε ο δάσκαλος. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιεί διαφορετική πορεία από εκείνη της μεθόδου «Παρουσίαση – Παραγωγή – Πρακτική», όπου πρώτα γίνεται η παρουσίαση του φαινομένου, μετά οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση και στο τέλος το χρησιμοποιούν σε κάποια επικοινωνιακή περίπτωση. Κατόπιν, ο καθηγητής παρουσιάζει το νέο γλωσσικό φαινόμενο και οι μαθητές εξασκούνται σ' αυτό. Το μοντέλο αναπτύσσεται σε τρία στάδια:

α) Εισαγωγή στη δραστηριότητα

Ο δάσκαλος ανακοινώνει στην τάξη το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούν και ξεκινά οργανώνοντας μια δραστηριότητα στην οποία ουσιαστικά προετοιμάζει τους μαθητές του για την κύρια δραστηριότητα που θα ακολουθήσει.

β) Κύρια δραστηριότητα

Οι μαθητές επιτελούν το καθήκον και έχουν την ευκαιρία μέσω της διάδρασης να αναπτύξουν τις προφορικο-ακουστικές και αναγνωστικές δεξιότητες.

γ) Εστίαση στη Γλώσσα

Ο καθηγητής παρουσιάζει το καινούριο γλωσσικό φαινόμενο (Ανάλυση), και το

μάθημα ολοκληρώνεται με την εξάσκηση των μαθητών (Πρακτική) και την ανάθεση κάποιας σχετικής εργασίας για το σπίτι.

Βιβλιογραφία

<http://abnet.agrino.org/htmls/M/M003.htm>.

http://en.wikipedia.org/wiki/Task-based_language_learning.

<http://www.onestopenenglish.com/support/methodology/teaching-approaches/teaching-approaches-task-based-learning/146502.article>.

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/foreign/education/proposals/02a.html.

<http://www.nclrc.org/essentials/reading/goalsread.htm>.

<http://www.nclrc.org/essentials/reading/stratread.htm>.

http://homepage.ntlworld.com/vivian.c/SLA/L2_learning_strategies.htm.

<http://www.eduplace.com/rdg/res/literacy/interd1.html>.

Kerry Trevor. 2010. Cross-Curricular Teaching in the Primary School: Planning and Facilitating Imaginative Lessons, Oxon: Routledge

Ερωτήσεις για διδάσκοντες

Με βάση όσα διαβάσατε στην παραπάνω σύντομη περιγραφή του θεωρητικού υπόβαθρου, το κείμενο στο οποίο τη βιβλιογραφία σας παραπέμψαμε διαβάστε το φύλλο εργασίας στο *Παράδειγμα* και σκεφτείτε πώς θα μπορούσατε να το χρησιμοποιήσετε για να διδάξετε τις ερωτηματικές αντωνυμίες και λεξιλόγιο σχετικό με το μάθημα της Γεωγραφίας.

Στόχος δραστηριότητας:	Ο στόχος της δραστηριότητας είναι να διδάξει στοιχεία γεωγραφίας στους μαθητές μέσα από το μάθημα της ξένης γλώσσας και το αντίστροφο, δηλαδή, στοιχεία της ελληνικής (ως ξένης γλώσσας) όπως οι ερωτηματικές αντωνυμίες μέσα από το μάθημα της Γεωγραφίας.
Περίσταση:	Κατανόηση πληροφοριών για διάφορες χώρες προφορικά και γραπτά.
Επίπεδο:	Η δραστηριότητα αυτή απευθύνεται σε μαθητές που προετοιμάζονται για το επίπεδο B1.
Πιθανή διάρκεια:	40 λεπτά.
Διδακτικό υλικό:	Φύλλα με περιγραφές χωρών.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Στάδια:	Μέρος 1: Προετοιμασία για τη δραστηριότητα Στάδιο 1: Εξηγείτε στους μαθητές ότι πρόκειται να διαβάσουν μια περιγραφή της Ελλάδας από το μάθημα της Γεωγραφίας. Πριν τους μοιράσετε φωτοτυπίες της περιγραφής, τους κάνετε τις παρακάτω ερωτήσεις για να δείτε τι γνωρίζουν σχετικά: • Πού βρίσκεται η Ελλάδα; • Με ποιες χώρες συνορεύει; • Από ποια πελάγη βρέχεται; • Ποια είναι η έκτασή της; • Τι πληθυσμό έχει; • Ποια είναι η πρωτεύουσά της; • Ποιο είναι το ψηλότερο βουνό της; • Ποια είναι η μεγαλύτερη λίμνη της; • Ποιος είναι ο μεγαλύτερος ποταμός της; • Ποιο είναι το μεγαλύτερο νησί της; Στάδιο 2: Πριν απαντήσουν, οι μαθητές συζητούν μεταξύ τους τις ερωτήσεις σε μικρές ομάδες. Στη συνέχεια αναφέρουν στο δάσκαλο τις απαντήσεις που θεωρούν σωστές και ο δάσκαλος τις σημειώνει στον πίνακα. Μέρος 2: Κύρια δραστηριότητα – Εστίαση στη γλώσσα Στάδιο 1: Ο δάσκαλος μοιράζει στους μαθητές φωτοτυπίες του 1^{ου} φύλλου με τίτλο «Ελλάδα» και τους ζητά να ελέγξουν τις απαντήσεις που έδωσαν πριν. Στάδιο 2: Στη συνέχεια βεβαιώνεται ότι οι μαθητές μέσα από τη διαδικασία των ερωτήσεων-απαντήσεων έχουν κατανοήσει το λεξιλόγιο, όπως <i>πληθυσμός, έκταση, τετραγωνικά χιλιόμετρα, κάτοικοι, συνορεύει, βρέχεται, πέλαγος</i>, κτλ. καθώς και τα τοπικά επιρρήματα προσανατολισμού <i>στα βόρεια, στα νότια, στα ανατολικά, στα δυτικά</i> καθώς και τα σύνθετά τους <i>βορειοανατολικά, βορειοδυτικά</i>, κτλ. Επίσης, θα πρέπει να παρουσιαστούν και οι ονομασίες των ηπείρων. Στάδιο 3: Στο σημείο αυτό, ο δάσκαλος θα διδάξει τη χρήση των ερωτηματικών αντωνυμιών κάνοντας αναφορά στις ερωτήσεις που έκανε στην αρχή του μαθήματος, π.χ. <i>Ποιο είναι το ψηλότερο βουνό; Ποια είναι η μεγαλύτερη λίμνη;</i> κτλ. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να παρουσιάσει τις αντωνυμίες <i>ποιος, ποια, ποιο</i> καθώς και τον πληθυντικό <i>ποιοι, ποιες, ποια</i>, γράφοντάς τες στον πίνακα ή μοιράζοντας φωτοτυπίες. Στάδιο 4: Στη συνέχεια, ο δάσκαλος μοιράζει τους μαθητές σε ομάδες και δίνει σε κάθε ομάδα φωτοτυπίες από περιγραφές άλλων χωρών. Η μία ομάδα κάνει ερωτήσεις στην άλλη σαν αυτές που έκανε ο δάσκαλος στην αρχή του μαθήματος,
-----------------------	---

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

	προσπαθώντας να βρει τη χώρα της οποίας την περιγραφή έχει η άλλη ομάδα. Η άλλη ομάδα απαντά χωρίς να αποκαλύψει το όνομα της χώρας. Όποια ομάδα βρει τις περισσότερες χώρες κερδίζει. Σκοπός της δραστηριότητας είναι να κάνουν οι μαθητές εξάσκηση στη χρήση των ερωτηματικών αντωνυμιών.
Προτεινόμενα μέσα:	Φύλλα δραστηριοτήτων. Παγκόσμιοι χάρτες. Υλικό από το διαδίκτυο. Εγκυκλοπαίδειες.
Τι πρέπει να προσέξουν οι διδάσκοντες/διδάσκουσες:	Επειδή η συγκεκριμένη πρόταση περιέχει πολλές δραστηριότητες που απαιτούν συνεργασία των μαθητών και εργασία σε ζευγάρια, οι διδάσκοντες/διδάσκουσες πρέπει να προσέξουν να έχουν όλοι οι μαθητές την ευκαιρία να εκφραστούν και να εξασκήσουν τα γλωσσικά στοιχεία που παρουσιάζονται στην τάξη. Επιπλέον πρέπει να είναι σίγουροι ότι οι μαθητές κατάλαβαν πολύ καλά τι πρέπει να κάνουν.
Παραλλαγές:	Καθώς πρόκειται για διαθεματική δραστηριότητα, ο δάσκαλος μπορεί να αντλήσει υλικό και από άλλες θεματικές, όπως από το μάθημα της Ιστορίας (π.χ. στοιχεία ιστορίας διαφόρων χωρών ή/και χρονικών περιόδων), των Καλλιτεχνικών (π.χ. μεγάλους ζωγράφους), κτλ.
Σύντομη δραστηριότητα:	Οι μαθητές μπορούν απλώς να κάνουν εξάσκηση με λιγότερες περιγραφές χωρών.
Εργασία στο σπίτι:	Ζητάτε από τους μαθητές να γράψουν μια σύντομη περιγραφή για πέντε χώρες, βρίσκοντας υλικό από εγκυκλοπαίδειες, σχολικά βιβλία ή το διαδίκτυο (π.χ. http://el.wikipedia.org/) .
Παράδειγμα:	1^ο φύλλο: «Ελλάδα» Η Ελλάδα βρίσκεται στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Συνορεύει στα βόρεια με τη Βουλγαρία και την Π.Γ.Δ.Μ, στα βορειοδυτικά με την Αλβανία και στα βορειοανατολικά με την Τουρκία. Βρέχεται ανατολικά από το Αιγαίο Πέλαγος, στα δυτικά από το Ιόνιο και στα νότια από τη Μεσόγειο Θάλασσα. Η έκτασή της είναι 132.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα και ο πληθυσμός της 10.788.000 κάτοικοι. Η πρωτεύουσά της είναι η Αθήνα. Το ψηλότερο βουνό της είναι ο Όλυμπος, η μεγαλύτερη λίμνη η Τριχωνίδα και ο μεγαλύτερος ποταμός ο Αλιάκμονας. Η Ελλάδα έχει πολλά νησιά, από τα οποία το μεγαλύτερο είναι η Κρήτη.